

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма

Всі

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від 27 березня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Економіка підприємства
Викладач (-і)	Ємець Ольга Іванівна, доц., к.е.н., доц. кафедри теоретичної і прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380979040894
Е-mail викладача	olha.yemets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktipe.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Економіка підприємства – це наука, що вивчає і розкриває соціально-економічний і адміністративно-господарський механізм процесу створення необхідних людям матеріально-речових благ на рівні підприємства.</p> <p>Предмет економіки підприємства – вивчення механізмів діяльності та управління внутрішніми ресурсами підприємства, функціонування підприємницьких структур в умовах конкурентного середовища, фінансово-економічних результатів та ефективності діяльності підприємства.</p> <p>Об'єкт дослідження економіки підприємства – виробничі відносини й економічні закони та закономірності, що виникають і діють лише в окремих підприємствах і враховують особливості виробництва конкретного підприємства.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. Підприємство у сучасній системі господарювання. Змістовий модуль 2. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства Змістовий модуль 3. Організація та забезпечення ефективного розвитку підприємства.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни Економіка підприємства є формування здатностей самостійно мислити, приймати управлінські рішення, виконувати комплексні економічні розрахунки для ефективного здійснення господарської діяльності на рівні і підприємств.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни Економіка підприємства є вивчення господарських процесів, що відбуваються у виробничо-комерційних системах підприємств; закріплення комплексу економічних знань і засвоєння досягнень теорії та практики управління підприємствами.</p> <p>Цілі навчальної дисципліни згідно з вимогами освітньої програми: Студент повинен знати: Правові основи функціонування підприємства як суб'єкта господарювання. Класифікацію підприємств та їх об'єднань. Методи і принципи управління підприємством. Організаційні структури управління. Класифікація ресурсів підприємства, джерела їх формування, оцінювати ефективність їх функціонування та розробляти напрямки підвищення ефективності використання. Визначення і оцінку результатів діяльності підприємства. Методи і систему планування на підприємстві.</p>	

Студент повинен уміти:

Оцінювати ефективність використання окремих видів ресурсів.

Аналізувати ефективність роботи підприємства.

Проводити оцінку впливу чинників зовнішнього середовища на діяльність підприємства.

Студент повинен мати навички:

Розв'язання економічних ситуацій.

Аналізу процесу формування і ефективності використання економічних ресурсів підприємства.

Прийняття рішень та надання пропозицій щодо рівня підвищення ефективності діяльності підприємства.

Після вивчення початкової дисципліни студент повинен оволодіти такими **комунікаціями:**

здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують;

здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.

Вивчаючи навчальну дисципліну студент набуває **автономності та відповідальності**, що проявляється у такому:

здатність управління комплексними діями;

здатність подавати результати виконаних самостійно або у складі колективу досліджень щодо аналізованих економічних явищ та процесів у формі розв'язаної задачі, презентації;

здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

4. Програмні компетентності та результати навчання**Інтегральна компетентність**

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької діяльності, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур.

Програмні результати навчання

ПРН. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій діяльності.

ПРН. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

5. Організація навчання**Обсяг навчальної дисципліни**

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	14
практичні заняття	16
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	всі	3	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.					
	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	лекції	практичні заняття	самостійна робота	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Тема 1. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	2		3			5
Тема 2. Зовнішнє середовище господарювання підприємств		2	3			5
Тема 3. Структура та управління підприємством	2	2	1	2		3
Тема 4. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	2	2	1	2	2	1
Тема 5. Капітал підприємства	2	2	1	2	2	1
Тема 6. Інвестиції	2	2	1			5
Тема 7. Інноваційна діяльність	2	2	1			5
Тема 8. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства	2	2	1	2		3
Тема 9. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства		2	8	2	2	6
Індивідуальне завдання			10			10
Усього годин	14	16	60	4	6	80

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна – (шляхом накопичення балів протягом семестру) Поточний контроль 0-50 балів; Самостійна робота 0-30 балів; Індивідуальне завдання 0-20 балів.					
	100 бальна					
	Поточне тестування та самостійна робота					
	Модуль 1			Модуль 2		
	Змістовий модуль 1 поточний контроль	Змістовий модуль 2 Самостійна робота	Змістовий модуль 3 Індивідуальне завдання		Сума балів з навчальної дисципліни	
	Теми 1-10	Теми 1-10	Теми 1-10			
	50	30	20			
	100					
	Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою					
	Шкала оцінювання для заліку					
університетська	національна				шкала ECTS (ECTS)	
90 – 100	зараховано				A	

	80-89		B
	70-79		C
	60-69		D
	50-59		E
	26-49		FX
	1-25	Не зараховано	F

Практичні заняття	<p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять (або тестування в системі дистанційного навчання) сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Поточне тестування по окремих темах може проводитись у системі дистанційного навчання – результат відображається у відсотках, максимум 100%.</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 50 бальну шкалу.</p>		
	Оцінка	Умови отримання оцінки	
	5 «відмінно»	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні і вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається. 	
	4 «добре»	<ul style="list-style-type: none"> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача. 	
3 «задовільно»	<ul style="list-style-type: none"> - студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається; - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце замінки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; 		

		- викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.
	2 «незадовільно»	- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.
Вимоги до контрольної роботи	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,3. Максимальна оцінка за тестування становить 30 балів.	
Самостійна робота	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,1. Максимальна оцінка за тестування становить 10 балів.	
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуального завдання – “Техніко-економічні показники підприємства”. Індивідуальні завдання виконуються у вигляді презентації до 5 слайдів з вказанням назви суб'єкта господарювання, шифру групи та прізвища виконавця. Студент бере за основу реальне підприємство на якому працює він, його батьки, родичі чи знайомі; або яке розміщено за місцем проживання. Вихідними даними є загальні характеристики підприємства, характер виробничої діяльності, асортимент продукції, що випускається, ринкові позиції. Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту). Максимальна оцінка за індивідуальне завдання становить 20 балів.	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі: ЗМ 1. Поточний контроль (1-50 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-30 балів). ЗМ 3. Індивідуальне завдання (1-20 балів). Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.	
Підсумковий контроль	Підсумковою формою контролю є залік, який виставляється як сума балів за модулями. Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.	

В умовах карантину чи військового стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.

Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:

один раз викладачеві (**талон №2**) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (**талон №3**) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється **повторне вивчення** навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

7. Політика навчальної дисципліни

Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти в університеті.

8. Рекомендована література

Наочні матеріали

1. Методичні рекомендації для проведення практичних занять з дисципліни «Економіка підприємства» / уклад. О. І. Ємець. 2-ге вид., стер – Івано-Франківськ.: ЛІК, 2019. – 56 с.
2. Словник термінів і понять з дисципліни «Економіка підприємства» / уклад. О. І. Ємець. 2-ге вид., стер – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2019. – 32 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003, № 436-IV із змінами та доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15> (дата звернення: 17.03. 2023).

Наукові публікації

1. Liudmyla M. Akimova, Iryna F. Litvinova, Hanna O. Ilchenko, Alina L. Pomaza-Ponomarenko and Olha I. Yemets, The Negative Impact of Corruption on the Economic Security of States. International Journal of Management, 11 (5), 2020, pp. 1058-1071. <http://www.iaeme.com/IJM/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=5>. Видання індексується та реформується в зарубіжних базах даних: SCOPUS.
2. Ємець О. І. Управління інвестиційною діяльністю в умовах децентралізації // О.І.Ємець // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Науковий збірник. Випуск 15. – Т.1. – Івано-Франківськ: Плай, 2019. – С. 58-68.
3. Ємець О.І., Заздра Л.Б. Управління товарним асортиментом підприємства у сучасному бізнес-середовищі. // Вісник Прикарпатського університету. Економіка. Вип. XV. 2020. С. 53-58.

Ємець О.І.

Доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки